

T D B D

Bu ül-ke-nin

da-ha faz-la

diş-he-kim-li-ği

fa-kül-te-si-ne

ih-ti-ya-cı yok

**Uzmanlık konusunda
mutabakat sağlandı**

Ağız içi vakum sistemi (Aspirasyon)

■ İbrahim Belenlioğlu*

Dişhekimliği muayenelerindeki hijyen koşullarının oluşturulması esnasında gözardı edilen çok önemli bir ayrıntı vardır. Tedavi yapılan hastayı ilgilendirdiği kadar, tedaviyi uygulayan dişhekiminin sağlığını da önemli ölçüde ilgilendiren bu konu, tedavi esnasında hasta ağızında oluşan katı ve sıvıların çalışma ortamının dışına atılması (ASPIRASYON) olayıdır.

Ağız içi aspirasyonu neden önemlidir

Dişhekimisi genelde hastayı otururken veya az açıyla sırtı yatırarak tedavi yoluna gitmektedir. Son zamanlarda uygulamaya konulan cerrahi sistemleri ile de dişhekimisi oturan hasta yerine yatan hastaya tedavi uygulayarak rahat ve verimli çalışmaktadır.

Ağız içi uygulamalarında Yüksek devirli (200 000 - 400 000 dev. / dakika) araçların kullanılmaya başlamasından beri, kesici uçlara (frez) püskürtülmesi gereken su miktarı artmış ve geleneksel su püskürtmeli salya aspiratörleri yetersiz kalmıştır. Püskürtülen su yüksek hızla dönen freze çarptığında, çok ince, koni şeklinde bir sprey dumanı oluşturur, bu hastanın ağzından çıkar.

Çalışma esnasında oluşan bu konik sprey dumanı nedeni ile dişhekimisi veya hemşire hastanın ağzından çıkan mikrop ve bakterileri soluyabilir. bu da sürekli enfeksiyona yol açabilir. Aynı zamanda havadaki bu

partikül yoğunluğu nedeni ile dişhekimisinin görüş alanı ciddi ölçüde engellenir. Sprey dumanının bir kısmı hastanın ağzının gerisinde kalır ve yutma refleksine yol açar, hekim sık sık işine ara vererek hastanın tükürmesine izin vermek zorunda kalır.

Aktif aerosolün etkisizleştirilmesi

Tüm bunlara rağmen bu aksamaları önlemek ve sorunsuz bir tedavi işlemi yürütmek için; etkin ve uygun tasarımı bir aspiratör sistemi ile rahatça görerek, hijyenik şartlara uygun bir çalışma sağlanabilir.

Aspirasyon cihazında egsoz

Hijyen için aspirasyon derken aspirasyon cihazlarının da çalışma ortamındaki hava hijyenini olumsuz etkilememesi açısından cihazın egsoz sistemi ve kontrolüne önem verilmelidir.

Aspirasyon donanımında dezenfeksiyon

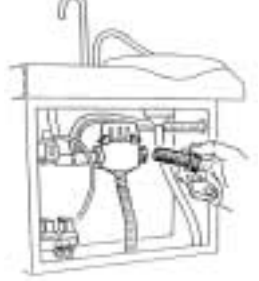
Sistemin önemli bir ayrıntısı olan dezenfeksiyon işlemi de hijyen ve sistem donanımının güvenliği ve ömrü açısından önemlidir.

Dişhekimliğinde ağız içi aspirasyon teknolojileri

Su ve hava püskürtmeli aspiratörler

Ülkemiz dişhekimliği muayenelerindeki ünitelerde yaygın olarak kullanılan bu

ve hava püskürtmeli salya aspiratörleri etkisizliğinin yanı sıra su ve hava kaynağının aşırı sarfiyatı nedeni ile oldukça pahalı bir sistem durumundadır.

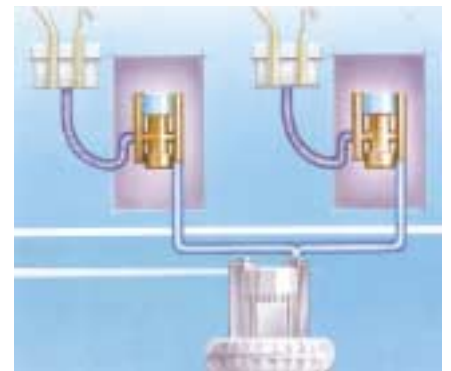

Atık biriktirmeli aspiratörler

Bir vakum pompası ile yaratılan negatif basınç, dişhekiminin hasta ağzındaki uygulaması esnasında birikebilen salya, kan, diş tozu ve amalgamı bir atık depolama kabında toplamasını sağlamaktadır. Atık depolama kabının sistem

içindeki konumu gereği ve boşaltma işlemindeki hijyen olmayan durum bu tip aspiratörlerin tercih edilmesini etkilemektedir.

Separatörlü aspiratörler

Yine bir vakum cihazı ile yaratılan negatif basınç, otomatik bir seperatör vasıtasıyla ağız içinde oluşan istenmeyen maddeleri muayenelerinin atık su sistemine bırakmaktadır.

Otomatik entegre separatörlü aspiratörler

Harici bir seperatör sistemi kullanılmadan, entegre otomatik separatörlü aspiratör cihazı ile hasta ağzında oluşan ve istenmeyen maddeler atık su sistemine atılır. Bura-

Hekimin risk alanı
Aktif 2 m. Çap
Etkin 4 m çap

